

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.
In Districte : „ 1 an 36 lei ; 6 luni 18 lei ; 3 luni 10 lei.
In Străinătate : „ 1 an 48 lei ; 6 luni 24 lei ; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrațiune, Passajul Român, No. 3 bis, București ; și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La Société Havas, place du Bourse, 8.
In Viena : La Heinrich Schalek, 1 Wollzeile, 14, Biuro central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biuro central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE.

Linia mică pe pagina IV. 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei — Reclame pe pagina III-a 2 lei
Scrisorile nefrancate se refușă. — Articollii nepublicați nu se inapoiază
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

Redacția și administrația „României Libere” s'a mutat în Pasajul Român, No. 3 bis.

STIRI TELEGRAFICE

din zărele streine

Petersburg, 5 Octombrie

Aici domnește convingerea, că la Conferența ambasadurilor în Constantinopol nu vor fi divergențe. Deși la început cabinetele erau dispuse să mulțumească pe Turcia, lăsând totodată să subsiste Unirea Balcanilor, această înclinare a dispărut mult de când amenință un pericol din partea atitudinii celor-lalte state balcanice. De acea puterile vor trebui să se mărginească să sancționeze Unirea Bulgariei în granițele, ce esclud o violare esențială a dispozițiilor tratatului din Berlin.

Moscova, 5 Octombrie

„Gazeta de Moscova” scrie în privința cestiunii bulgare :

Dacă Rusia n'are de gând să sulte astăzi cestiunea orientală, atunci cea mai bună politică a ei ar fi să ceară restabilirea statului quo ante în sensul tratatului din Berlin, dar în același timp să pretindă asigurarea Macedoniei bulgare, ceea ce ar corespunde deasemenea interesului tratatului din Berlin. Rusia va lucra drept și conform misiunii sale în Orient dacă — rămânând pe baza menționatului tractat — va invita pe alții să l'ndeplinească tot așa precum a făcut Rusia. Prin menținerea drepturilor Sultanului asupra Rumeliei Rusia poate cu atât mai mult îndemna pe Poartă să asigure și Macedonia cam în felul Rumeliei. Prin aceasta Rusia va aduce poporului Bulgar un folos mult mai mare, decât prin îndeplinirea unei intrige, menită a respinge influența rusă din Bulgaria, aducând această țară în același raport către Rusia, în care se găsește astăzi Serbia. Și Serbia își datorează independența Rusiei.

Kopenhaga, 5 Octombrie

Direcțiunea marinei ruse a încheiat nu de mult un contract cu o societate daneză pentru construirea mai multor monitoare cuirasate cu iners accelerat. Societatea s'a obligat să efectueze comanda în termenul cel mai scurt și direcția marinei ruse i-a promis premie însemnată, dacă efectuarea se va face înainte de termenul stipulat.

Sofia, 5 Octombrie

In ordinul Țarului Alexandru III către ofițeri ruși în serviciul bulgar se zice ca ei să nu participe în nici un chip la mobilizarea oștirii bulgare. Aceasta a avut de urmare că ofițeri ruși din trupele ce primiseră ordinul de mobilizare, au demisionat, pe când alți câțiva din alte trupe au rămas în posturile lor. Cei din categoria întâiu păstrează o atitudine cu totul pasivă și au deșus triforma bulgară, iar restul mai mic o poartă încă. Ofițeri ruși își exprimă părerea de rău că trebuie să-și părăsească posturile din Bulgaria.

Mișcările de trupe în Bulgaria urmează pe o scară întinsă. Un regiment bulgar a primit ordinul de plecare la Vidin. Nu se simte lipsa de ofițeri subalterni, dar cu atât mai mult de persoane apte pentru ranguri superioare.

Vidin, 5 Octombrie.

Neconținut se înrolează voluntari. Din Lompalana au sosit ieri câte-va transporturi, ce pleacă mâine la Kula. Locuitorii Țării sunt mult șicanați și jefuiți de voluntari și de aceea cei mai mulți se retrag în apropiere de granița sârbească. Atza Stancevici, un emigrant sârb, este acum în tabăra de la Adlie. Densul e, care în anul 1883 a aranjat rescoala în districtul Kneajevatz.

Filipopol, 5 Octombrie.

Prințul Alexandru a adresat o scrisoare autografa către monarhii Austro-Ungariei și Rusiei, asigurând în modul cel mai pozitiv, că a fost cu totul surprins de evenimentele din Rumelia orientală și că nici la Pilsen, nici la Franzensbad n'a avut idee despre ceea ce se pregătea la Filipopol. Evenimentele serioase de acolo l'au nevoit să acopere cu numele său, ceea ce au făcut alții.

Lemberg, 5 Octombrie.

O telegramă din Petersburg primită de foile de aci spune, că comitele Tolstoi a făcut cunoscută Țarului însănătoșirea sa, după care Țarul a felicitat prin telegramă pe Tolstoi, invitându-l ca de la 1 Noembrie să fie iarăși în fruntea ministerului de interne.

Bruxela, 5 Octombrie.

Către „Independance” se anunță despre un sgomot ce circulă în Paris, că se prepară o demonstrațiune orleanistă, după care guvernul va procedea la arestarea și expulsiunea prinților.

Agram, 5 Octombrie.

Un scandal ca cel din ședința de azi a dietei nu s'a mai pomenit până acum. Îndată ce s'a ridicat Banul spre a replica lui Jivcovic, opoziția în apucată de o vedită iritabile nervoasă. Vorbele Banului : «Tara n'a fost în posesiune onestă a acelor», turnară ului în foc. Starcevic strigă : «Acest rebel insultă națiunea și pe rege; fie-yă rusine cu un așa Ban !» Mal mulți radicali

sarcu pumnii ridicăți contra Banului. Acesta vrea să continue, dar opoziția nu l'lasă, strigând : «Să retracteze; a insultat pe regele și națiunea !» Toată stânga se ridică făcând un sgomot infernal. Unii strigă : Afară cu el ! Nu e demn să ocupe fotoliul de Ban !

Comitele Khuen, văzând că nu poate vorbi, pleacă spre a intra în camera Clubului de alături. Atunci scandalul ajunge în culme. Starcevic împinge din bancă pe Grzanin și pe când Banul era să treacă, mai mulți deputați năvălesc asupra lui cu un sgomot nedescriptibil ; totodată aleargă și unii din majoritatea spre a apăra pe Banul. Se desfășoară o scenă nemai pomenită ; cele două partide învâlmășite se împing, se lovesc cu mâinele și picioarele. Cernkovic cheamă jandarmeria, care vine cu armele în mână. Starcevic strigă : «Inchideți pe Banul, care a insultat națiunea și pe regele !»

Atunci jandarmii ies afară. După plecarea Banului din sală, opoziția fu cōprinsă de o bucurie nespusă. Kunicici se întoarce spre galerii și strigă : «Popor ! hoțul a fost dat afară !»

Serviciul telegrafic al „României Libere”

7 Octombrie. — Serviciul de seară

Constantinopol, 7 Octombrie.

Se zice că dd. Ciomacoff și Haği Petzoff au fost delegați de guvernul din Filipopoli cu misiunea de a da explicații Porții asupra evenimentelor din Rumelia.

Londra, 7 Octombrie.

Lord Salisbury va asista azi la întrunire electorală la Newport. El va espune politica Englierei în Orient și va zice că cabinetul e gata să accepte faptele îndeplinite în Rumelia, dar menținând drepturile Sultanului și respingând pretențiunile formulate de Serbia și de Grecia, pentru o mărire de teritoriu.

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pagina III-a.

București, 26 Septembrie

Lucrurile nu sunt incurcate numai în Balcani; ele au început să se incurce tare și în Franția.

Alegerile de Duminică, cari au adus un număr așa de mare, neașteptat de mare, de monarchiști în Parlament sunt semnificative. Ele spun multe celor ce cunosc Franția celor ce au urmărit de aproape purtarea republicanilor de la 1870 în coace, celor ce nu se mulțumesc cu frase sfărăitoare.

Lumea din Franția a început să se cam obosească de mobilitatea regimului republican și de svircolirile costisitoare și puțin fructuoase ale ambițioșilor cari, prin intrigi de culise și amăgiri forense, exploatează mulțimea și dau asalt puterii. Ea se întoarce, exagerând poate greșelile regimului republican, către monarchiști, cari cine știe de nu i-or aduce și denșii alte amăgiri.

Faptul real însă este, că poporul francez a început să și manifeste nemulțumirea în contra formei politice a statului, mai mult din cauza purtării republicanilor, decât dintr'un examen al teorii republicane. Schimbarea cea deasă a ministerelor, pricinuită prin loviturile radicaliștilor coalați cu toți nemulțumiții; neputința de a desvolta bine puterile statului din cauza acestor schimbări; lipsa de continuitate atât în politica interioară cât și în cea esteroară. provenită din aceleași împrejurări; pagubele ce rezultă inevitabil în toate privințele din această mobilitate; spaimile pricinuite de unele coterii anarchice; — toate acestea au contribuit la rezultatul acestor alegeri.

Lipsa de bărbăți cu destulă autoritate, care să știe a reuni la momente grele toate forțele republicane către un scop înalt, a înlesnit fracționarea marelui partid republican într'atâtea coterii câtă ambi-

țioși de a doua mână s'au ivit pe scena politică.

Republicanii moderați de mult au fost puși la index, încărcăți de fel de fel de acuzări. Gambetta a murit Jules Ferry a trebuit să părăsească puterea lovit cu dușmănie de către unii republicani. Brisson și Freycinet n'au putut să se impună. Clémenceau n'a știut să aștepte. Monarhiștii au știut să tragă folos din toate aceste împrejurări și, cu toate că și aci diviziunile sunt mari, ei se afirmă cu oare-care îndrăsneală.

Fără îndoială, că multe balotajuri ce sunt a se face vor da majoritatea republicanilor, dar cunoscute fiind neînțelegerile dintre aceștia, se poate ușor ca într'un moment tactica monarchistă să i asigure o victorie mai mare.

Nu vrem a prejudeca viitorul, dar rezultatul de până acum al alegerilor din Franția amenință serios însuși regimul republican și va face foarte anevoios mersul înainte al oricărui guvern. Fără o majoritate sigură, nici un cabinet nu poate să se apuce serios de lucru și să ia povara executivă.

Din aceste motive situațiunea Franției trebuie să fie privită și de către Francezii și de către străini cu neliniște. Și cât timp Franția va sta într'o asemenea situațiune, atât conducerea intereselor ei interioare, cât și rolul ei în politica esteroară, vor suferi mari neajunsuri.

Faza în care se află nu numai forma republicană, dar însăși statul francez, este foarte critică. Cine știe la ce comotțiuni nu va fi expus din ea ?

Multe învățături se pot trage din această situațiune. Vom încerca a le prezinta cu alte ocazii cititorilor noștri.

Articolul nostru de azi săptămână, în care vorbeam despre furtuna pe care unii adversari ai partidului de la guvern se pregătesc s'o ridice în Parlament și în care arătam mahnirea noastră că n'aveam partide bine organizate spre a purta sarcina guvernului, când împrejurările ar determina retragerea d-lui I. Brătianu, — acest articol a tulburat, se vede, liniștea a două organe diametral opuse din Capitală : a organului opozițional, dar fără culoare, condus de un fost funcționar al regimului actual, și a unui organ guvernamental, condus de o persoană foarte convinsă că țara este foarte fericită sub actualul regim.

N'am relevat finețele gazetei franceze, care ne acuză de noi de slăbiciunea opozițiunii, fiind că nu putem sta la discuțiune politică cu personalități izolate, ce vorbesc în numele lor propriu și cari, ori-cât de mare ar fi valoarea lor individuală, prin împrejurarea aceasta sunt niște elemente inaprețiabile în lupta politică.

Ne pare rău însă că, de rândul asta, nu putem sta de vorbă nici cu *Telegraful*, ai cărui nervi par a se fi iritat în contra noastră, căci numitul organ său nu a înțeles sau n'a vrut să înțeleagă ceea ce am scris noi azi săptămână.

Nu vrem a contesta buna-credința a confrăților noștri de la organul guvernamental, ci preferim a bănui că noi n'am fost destul de lămuriiți, îi rugăm să ne mai ci-

tească odată, liniștiți și cu băgare de seamă. Poate că atunci nu vor încăleca pe Rozinanta ca să ne sperie în zelosul lor cavalerism cu aluziuni din Goethe. Asemenea atacuri sunt ieftine și ușoare, mai ales pentru cei ce cred că lipsa de modestie e semnul superiorității; dar ele nu fac nimenui rău, ci din contră pot să ofere o materie veselă libretelor de operete bufte.

Ne place însă să sperăm, că ingeniosul nostru adversar, după ce ne va mai citi cu dor de a ne înțelege, va recunoaște singur că cavalereșcul său zel, care poate fi bine notat în unele regiuni, a fost de rândul acesta cel puțin precipitat. Și fiind-că nu vrem a ne ținea nici de glume, nici de păcăleli, preferim a aștepta pe al nostru confrate la discuțiuni serioase.

CRONICA ZILEI

Astăzi, Joul, la 5 ore și jumătate d. am., M. S. Regele sosește la halta Cotroceni.

Un decret regal, apărut în *Oficialul* de azi, convoacă în sesiune ordinară, pentru ziua de 15 Octobrie, consiliile generale ale județelor din toată țara.

Încă o înormântare simplă
D. Pană Olănescu de la Găești, încetat din viață alaltaiert, în vârstă de 70 de ani, va fi îngropat mâine cu un singur popă și un dric simplu cu doi cai.

La percepția circumscripției a V se ia de două ori funciera, una de la proprietar cu recep. No. 7071 și alta de la chiriaș cu recep. No. 8336 pe trimestrul lui a. e.

Doi controlori fiscali, dd St. C. Rădulescu și V. Romașcu sunt scoși din slujbă, — cel d'întâi pentru neglijență, celălalt pentru abateri grave.

Se zice că biserica Domnița Bălașa din calea Rahovei se va târnosi Duminecă, cu mare pompă.

La 1 Noembrie se vor face în marginea Bucureștilor interesante esperimete cu două cupole, una franceză, alta germană. Se zice că va asista la aceste esperimete și d. general Brialmont.

Populația orașului Galați a cresut în săptămână 15—21 Septembrie cu 8 indivizi : s'au născut 30 și au murit 22.

Pentru armată, inspecțiile generale încep la 1 Octobrie.

S'au aprobat ca cărți didactice *noul metod de aritmetică* lucrat de d. Domețiu Dogaru și *Trigonometria* lucrată de d. G. P. Constantinescu; însă aceasta din urmă sub condițiun ca autorul să se conforme observațiunilor făcute de delegatul ministerului în raportul său

Căți-va tineri Argeșeni, vr'o 27, au luat inițiativa formării unei societăți, cu un scop din cele mai laudabile.

Această societate, care va avea sediul în Capitală, poartă titlul de *Curtea de Argeș*.

Scopul acestei societăți, după *Voința N*, este : a aduce în Capitală vre-o 40—50 băeți din cele 17 comune din plasa Argeș și a i angaja ca ucenici pe lângă diferiți meseriași; acești tineri, după un timp de 4 ani, vor trebui să se reîntoarcă în comunele lor respective pentru ca să pună în practică meseria ce au învățat; a cumpăra 17 răboai sistematice precum și 17 instrumente de tors și a trimite câte unul din fie-care în comunele din plasa Argeș; a aduce 5 țărance la spitalul *Maternitatea* pentru a învăța arta moștului; a trimite câte 5 băeți

ca ucenici la fabrica de olărie de la Azuga precum și la fabrica de fringhi de la Găești; a lua două femei din Curtea de Argeș și a le învăța țesutul și torsul pentru ca și ele la rândul lor să învețe pe alte femei din plasă, ca ast-fel fie-care comună să aibă câte o femeie cu asemenea cunoștințe; în fine, să se trimită două răboai și două instrumente de tors pentru școala de fete din Curtea de Argeș.

EVENIMENTELE DE PESTE DUNARE

Ori-cine se va interesa astă-zi să știe cum s'au petrecut într'adevăr lucrurile cu revoluția bulgară, cum s'a preparat și îndeplinit taptul unirei Bulgariei cu Rumelia orientală. Corespondentul special din Filipopol al ziarului oficios *Pester Lloyd* a avut ocaziune la 21 c. să vorbească atât cu ministrul președinte d. Karawelow, cât și cu persoanele de căpetenie, cari au lucrat pentru unire și anume cu doctorul Stransky și cu d. Kalczow. Corespondentul spune, că acești domni i-au dat toate informațiunile asupra loviturii de stat de la 6 Septembrie. El pretinde, că toate câte s'au narat până acum despre acest episod sunt false. De aceea el dă următoarea expunere a celor întâmplate :

Precum Koiander în Sofia, tot așa Sorokin, agentul politic al Rusiei în Rumelia orientală, a agitat de sigur în Filipopoli de capul său și cu puțin succes contra persoanelor prinților Alexandru, numai poate mult mai violent de când colegul său din Sofia. Sorokin s'a adresat la Karawelow, mai târziu și direct către fie-care membru al Sbraniei propiundu-le, că în schimbul uniri Bulgariei de nord cu cea de sud, să părăsească pe prințul Alexandru. Rumeliotii nu s'au învoit cu aceasta, din simpatie pentru prințul. Agitațiunea neîntreruptă a lui Sorokin însușa temeră că Rusia, va căuta să facă o schimbare în persoana domnitorului și de aceea era necesară o acțiune grabnică. Îndată ce s'a decis, ca unirea ce erasă se facă în primă-vara anului 1886, să se îndeplinească acum, Bulgarii s'au prefăcut că primesc ideile lui Sorokin și ai reușit să amăgească ast-fel pe acest agent viclean în cât cu șase zile înainte de rescoala a plecat la Petersburg spre a raporta, că Rumelia se supune bucuros dorințelor Rusiei. Bulgarii în la prietenia Rusiei, dar vor să scape de epitropie; ei vor să se guverneze și să se administreze înșiși.

Asupra evenimentelor de la 5 și 6 Septembrie, mi s'au comunicat următoarele : Numai câte-va persoane luaseră asupra-le conducerea activă : Stransky, Kalczow și alți câțiva patrioți, între cari mai mulți ofițeri bulgari. La 3 ore dimineața s'a procedat la arestarea lui Chrestovic și a lui Drigalski-pașa. La 5 ore Unirea era făcută fără nici o vărsare de sânge și întreruptă ori-ce comunicație cu Turcia. Cei inițiați formară grupuri, procedând în același timp la arestări Drigalski-pașa, pe când mergea spre Conak (palat), fu apostrofat ast-fel : Nu mai ești comandant șef al miștilor rumeliote. El întrebă : De ce ? Șefu deputațiunii răspunde : Pentru că Rumelia este unită cu Bulgaria. Apoi i se spuse că e arestat. Bietul Chrestovic, guvernatorul general, care dormea, fu deșteptat din somn și comitetul află de cuvință ca guvernatorul să fie îndată transportat afară din oraș. Pe când era condus la trăsură, el d'abea se ținea pe picioare cu toată asigurarea, că viața nu i era amenințată. Chrestovic fu dus într'un sat aproape de Filipopol.

Prima depeșă fu adresată prințului Alexandru. După citirea gravelor vești, el întrebă surprins : Știe Rusia despre aceasta ? Răspunsul fu că nu. După oare-care estare prințul a trecut în partea poporului. Restul e cunoscut.

CALETORIA REGELUI

(Relație oficială)

Sambătă 21 Septembrie, la 9 ore dimineața, M. S. Regele însoțit de d. ministru de resbel, general-adjutant Falcoianu, de d. M. Ganea, prefectul județului, de d. L. Nebruzi, primarul urbei, de d. general-adjutant Barozi și de d-nii adjutanți de serviciu, merse la școala fiilor de militari spre a o inspecta. Majestatea Sa, după ce primi raportul prezentat de d. locotenent-colonel Macarovic directorul acestei școale, trecu dinaintea elevilor cari erau sub arme, aclamând fiind de urările lor. D-nii generali Racoviță și Pilat, d. locotenent-colonel Cretunescu și toți ofițerii profesori militari ai acestei școale se aflau la flancul drept al

elevilor. Majestatea Sa ordonă de a se executa mănuirea armelor și exercițiul focurilor; în urmă primi defilarea. După aceasta Majestatea Sa intră în școală și vizită cu vii interes toate încăperile acestor școli și anume salele de clasă a conferințelor, vorbitorul, cabinetele de chimie, fizică, mineralogie și dormitoare, precum și sala de mâncare și cuhnia. Majestatea Sa făcu mai multe întrebări elevilor cari se aflau în clase, unde li se predă cursurile de cosmografie, algebră, și limba germană. După prezentarea corpului profesoral civil și militar, Majestatea Sa convorbi cât-va timp cu profesorii și părăsi școala la orele 10^{1/2}, bine-vind arăta d-lui locotenent-colonel Macarovic, înalta Sa mulțumire pentru buna stare în care a găsit acest institut de educație militară.

De aci, Majestatea Sa merse la S-tu Spiridon. La ușa bisericeii, Majestatea Sa fu întâmpinat de P. S. S. arhiereu Valerian și preoții bisericeii cu sânta Cruce și Evangelia de d-nii Gheorghian și Ganea, episcopii acestui așezământ de bine-facere, precum și de tot corpul medical al acestui spital. După terminarea unui mic serviciu religios Majestatea Sa intră în spital și vizită cu deamănuntul toate salele adresând cuvinte de mângâiere la mulți dintre bolnavi și bolnave. Înainte de plecarea Majestatea Sa gustă din hrana bolnavilor și, după ce mulțumi d-ilor epitropi și medicilor pentru buna stare în care a găsit acest spital, plecă de aci la orele 11 îndreptându-se spre palatul administrativ.

Majestatea Sa fu întâmpinat la intrare de d-nii președinți de curți și tribunale și de intendentul palatului. Majestatea Sa vizită cu vii interes toate salele și camerele curților și tribunalelor; sala curții cu jurații, care nu este încă terminată, salele prefecturii precum și cele ale consiliului județean, casieria și alte camere. Majestatea Sa părăsi palatul administrativ arătând mulțumirea Sa pentru frumosul mobilier ce se află în toate încăperile. Majestatea Sa se întoarse la orele 12 la locuința Sa, și bine-voi a înfruni la dejun pe D. Ganea, episcopul casei S-tu Spiridon, pe d. prefect al județului Vaslui, pe d. președinte al consiliului județean de Iași și pe d-nii medici Rusu-Senior, Ciurea, Rusu Junior și Max.

La orele 1^{1/2}, M. S. Regele merse călare însoțit de d. ministru de război general-adjutant Fălcoianu, general-adjutant Barozi și adjutanții de serviciu, spre a inspecta trupele din această garnizoană și cadrele de dorobanți și călărași ale corpului IV de armată, concentrați pe platoul de la Copou pentru instrucția noilor regulamente.

M. S. Regele, întâmpinat de d-nii generali Racoviță și Pilat, trecu vii aclamat de trupă pe dinaintea frontului de bătae, care era compus din un batalion din regimentul 7 linie, din 2 batalioane formate din cadrele regimentelor de dorobanți, din regimentul 8 artilerie și din 2 escadroane călărași formate din cadrele regimentelor de călărași al corpului IV armată. Majestatea Sa ordonă fie-cărui batalion în parte a se executa mănuirea armelor, exercițiul focurilor din loc și din mers, precum și mai multe formații din școala de batalion. Regimentul 8 de artilerie execută mai multe mișcări din școala de regiment. După terminarea acestei inspecții, trupele pedestre defilă pe dinaintea Majestății Sale cu pasul iute și pasul gimnastic, iar artileria și cavaleria în trup. După defilare, Majestatea Sa adună înprejurul Său pe toți d-nii ofițeri superiori și, după ce făcu observațiile Sale asupra diferitelor mișcări, le arătă înaltele Sale mulțumiri pentru progresele ce a constatat la această inspecție.

Majestatea Sa vizită în urmă spitalul mi-

litar și clădirile militare construite acum de curând pe platoul de la Copou și pe locul peste drum de grădina publică. Un numeros public a asistat la această serbare militară, privind cu bucurie la viul interes ce poartă Augustul nostru Suveran la tot ce se atinge de armata noastră.

La orele 5 Majestatea Sa se întoarse la locuința sa, unde a primit în audiență pe toți d-nii consuli ai Puterilor străine cu reședința în această urbe, precum și pe E. S. Episcopul catolic la orele 6.

La orele 7, Majestatea Sa a bine-voit a înfruni la pânză pe d. ministru de război, general-adjutant Fălcoianu, pe d-nii generali Racoviță și Pilat, pe d-nii deputați Ianov, Crupenski, Dimitrescu, pe d. prefect M. Ganea, d. Dimar L. Negruzi, d. Birzu, președinte de secție al curții de apel, d. deputat Lepădatu, d. senator Gheorghiu, toți d-nii ofițeri superiori coloneli și locotenenți coloneli din această garnizoană, prefectul poliției și alte persoane în număr de 29.

Duminea 22 ale curenteii, la orele 9 dimineata, M. S. Regele însoțit de d-nii miniștri Radu Mihail și general Fălcoianu, de general Barozi, de d. prefect, de d. primar și de adjutanți de serviciu, a mers la S-ta Mitropolie. La intrarea în biserică, Regele fu întâmpinat de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei și Suceavei înconjurat de tot clerul, după care ascultă serviciul divin ce se oficiază de înalt Prea Sântia Sa. După serviciul divin, Majestatea Sa făcu o vizită I. P. S. S. Mitropolitului în palatul Mitropoliei, unde primi și urările de bună sosire ale arhiepiscopului Scriban, rectorul seminarului de la Școala.

De aci, Regele, însoțit de înalt Prea Sântia Sa și de d-nii pictor Tătărescu, vizită cu deamănuntul toate lucrările ce se fac la Mitropolia cea nouă pentru ași da bine seama de modul cum se urmează cu restaurarea ei. Majestatea Sa bine-voi a arăta înalta Sa satisfacție pentru îngrijirea ce se pune în terminarea acestei importante clădiri.

De aci, Regele merse de vizită lucrările bisericeii Trei-Ierarhi, unde fu primit de d-nii arhitect Gavrilăscu și de preoții acestei bisericeii. Majestatea Sa inspectă școala normală Vasile-Lupu și recomandă, la plecarea, corpului profesoral de a ține tot-d'una această școală la înălțimea numelui ei, arătându-i tot-d'odată ce însemnată înfrunere au aceste instituții în țară la noi. Regele mai vizită apoi și vechia sală gotică a lui Vasile-Lupu.

La orele 12 Majestatea Sa luă dejunul la care bine-voi a reține pe d-nii ministru Radu Mihail, pe d-nii Lupu, Lipoianu, Ornescu, Bogdan, Profiriu, Valeanu, Volenti, Donici, Gheoca, peste tot 20 de persoane.

La 1^{1/2}, Majestatea Sa merse la Universitate, unde fu primit de întregul corp profesoral, având în cap pe rectorul universității, asistă la oficiul divin ce se celebră de către P. S. S. Valerian cu ocaziunea solemnității deschiderii anului școlar și ascultă apoi discursul rostit de D. A. Xenopol asupra epocii Fanarioților. Afluța publicului era atât de mare în cât abia l putea cuprinde sala Universității. Majestatea Sa bine-voi a felicita pe d-nii Xenopol și a se întreține în parte cu toți profesorii Universității. Apoi inspectă laboratorul de chimie, cabinetul de fizică, colecțiunea mineralogică și biblioteca, mulțumind la plecarea întregului corp profesoral de buna ordine ce găsește în acest institut de cultură.

De aci, Regele merse la școala de bele-arte, unde fu întâmpinat de d-nii director Panaiteanu împreună cu tot corpul profesoral. Se interesă mult de noile modele de sculptură sosite de curând din străinătate, vizită toate clasele și pinacoteca, și în urmă grădina Pester, cumpărată de curând de guvern pentru instalarea școlii normale.

La orele 5 Majestatea Sa bine-voi a a-corda mai multe audiențe; iar la orele 7 seara luă prânzul la care bine-voi a reține pe d-nii ministru Radu Mihail, pe d-nii general Duca și d-nii Gusti, foști miniștri, pe d-nii profesori ai Universității, în total 30 de persoane. La orele 9^{1/2}, Majestatea Sa se retrase în apartamentele Sale.

DECRETE

S'a decretat regulamentul pentru examenele de promoțiune ale școlărilor cart nu au urmat în școlile publice.

Întreg acest regulament e publicat în *Monitorul* de azi.

D. doctor N. Roscovski, profesor provisoriu la catedra de igienă de la liceul din Craiova, este confirmat definitiv la catedra sa.

Tot așa și d. Ioan Ghiorgianu, profesor provisoriu la catedra de limba germană de la gimnasiul real din Brăila.

D. N. Crătușescu, doctor în drept și profesor la facultatea din București, s'a numit membru în consiliul permanent de instrucțiune în locul vacant, și d. Gr. Ștefănescu, actual membru al consiliului, s'a numit vice-președinte al aceluși consiliu, funcțiuni în cari fuseseră numiți provisoriu.

D. Dem. Teodorescu, profesor la liceul Matei-Basarab din București, a fost confirmat în postul de director al aceluși liceu, post în care fusese numit provisoriu prin jurnalul consiliului de miniștri de la 28 August 1885.

DIN AFARĂ

Papa și Carolinele

Din Roma se anunță, că la 23 c. ambasadorul spaniol a predat Papei actele spaniole privitoare la afacerea insulelor Caroline. Întrebarea este acum, dacă Papa va ajunge să mai joace rolul de mijlocitor, căci lucrurile par a fi pe cale de a se aranja direct între Spania și Germania. Cu toate acestea Papa a numit o comisiune, compusă din cardinalii Jacobini, Ceaki, Paroki, Monaco la Valleta, Ledochowski, Bianchi și Laurenzi, care va cerceta întrebarea, dacă și cum s'ar conveni pontificului să primească misiunea de mediațiune. Această comisiune e ocupată cu preliminariile și când va fi gata totul, se va numi o congregațiune, spre a examina cazul și a face darea de seamă. În această congregație vor fi poate, pe lângă membri comisiunii, și alți prelați, cum este cardinalul Mertel, care cunoaște bine dreptul ginților.

Cestiunea Brunswicului

Afacerea succesiunii la tronul Brunswicului tot nu s'a înlăturat pe deplin din discuțiunea publică. Ducele de Cumberland stăruie a și mângâie drepturile. El a adresat nu de mult o scrisoare către toate guvernele federale germane, afară de cel prusian, afirmându-i încă odată pretențiunile sale la domnia ducatului Brunswic și combatând deciziunea consiliului federal. În acest act foarte voluminos prințul repetă toate argumentele, ce le-a mai adus în favoarea pretențiunilor sale, accentuând, că pretențiunea mângâinută de el asupra Hanovrei nu stă în contradicție cu constituțiunea imperiului. Până acum nu se știe dacă s'a răspuns ceva la această scrisoare. În-

tr'acestea se anunță din Berlin, că alegerea regentului din Brunswic era să se facă la 7 c. și că alegerea era să cadă asupra prințului Albrecht de Prusia.

Foile streine nu ne pot spune, dacă s'a făcut ceva în privința aceasta, numai atât se anunță, că au fost din nou conferințe între prințul Bismark și comitele Wrisberg din Brunswic.

Situația în Irlanda

Nefericita insulă Verde tot nu și poate regăsi liniștea deplină. Ani de zile atât Irlanda, cât și streinătatea au fost îngrozite de atâtea crime agrare și persecuțiuni, urmate de o miserie și nesiguranță generală. Acum se zice că terorismul ligei naționale irlandeze a luat iarăși dimensiuni mari în sudul și vestul Irlandei, din care cauză lordul Randolph Churchill s'a dus într'acolo, spre a vedea în persoană cum stau lucrurile. Șeful partidei de la guvern a și făcut o vizită vice-regelui irlandez. De altă parte însă foile ligei irlandeze susțin, că tot șgomotul ce se face provine de la dușmanii Irlandei, cari vor să silească pe guvern a renoi legile coercitive contra Irlandei.

PARTEA ECONOMICĂ

Deprinderi vătămătoare cultivatorilor.

Pentru a produce cu folos în agricultură, admitând împrejurările priincioase, nu este destul de a munci, dar de a munci la timp. Altfel lucrând prea târziu sau recoltând prea de timpuriu, cu toată munca și cheltuielile făcute în loc de folos se alege cine-va cu pagubă. Câte-va exemple pentru a fi mai deslușiți.

Pentru ca porumbul să fie semănat în condițiuni bune trebuie ca pământul să fie arat de cu toamnă și întors când se face semănătura; cu alte cuvinte să se are pământul de două ori. În general însă cultivatorii noștri ară numai odată, atunci când seamănă. Porumbul se face dacă arătura, semănatul și săpatul se eșecutează la timp. Din potrivă dacă se seamănă prea târziu, dacă se prășește târziu și numai odată, nu numai că porumbul dă puțin, dar adese-ori rămâne necopt, mai cu seamă dacă se întemplă ca toamna să fie cam ploioasă. Anul trecut șcim cu toții că cu toate ploile, totuși porumbul semănat de timpuriu, săpat de două ori tot s'a copt mai bine și s'a păstrat mai bine, pe când cel-alt a mucețit, s'a stricat în atât în cât nici paserile, nici rîmătorii nu l mai mâncau.

În anul acesta timpul a fost în foarte multe localități destul de priincios pentru vegetațiunea porumbului și dovadă este că porumburile sunt frumoase. După obiceiul însă țeranii au semănat pe alocure mai târziu; este firesc dar ca porumbul lor să se coacă mai târziu. Cu toate acestea am constatat cu multă părere de rău că în multe localități s'a început culesul porumbului de pe la 5 Septembrie Porumbul fiind crud a și început să se strice; cocenii asemenea nefiind uscați, s'au incins. Întrebăm: ce folos au tras din munca lor nenorociții cari s'au grăbit cu culesul? Unii mi-au răspuns că au vii și că la Cărstov trebuie să înceapă la cules; alții că dacă au pus la cules călă-va dintre țeranii ei nu mai pot lăsa porumbul pe câmp, căci li se fură, ba se dă chiar vitelor drumul printr'însele.

Iată dar o recoltă perdută din cauză că porumbul semănându-se mai târziu nu s'a lăsat să se coacă deplin. Norocire că cei mai mulți dintre țeranii au și porumb în dijmă și pe aceia n'au putut să l culeagă de oare-ce

proprietarii s'au arendatorii nu l-au îngăduit.

Alt exemplu. Sub pretest că datina este ca culesul viilor să înceapă la Cărstov, adică la 14 Septembrie, foarte mulți podgoreni dintre cei mici și în special țeranii de abia așteaptă acest termen fatal și intră în vii fără să mai țină seamă dacă strugurii sunt sau nu sunt copleși. Resultatul este că vinul iese acru, vătămător sănătății și espus a se strica pe dată ce dău căldurile.

În anul acesta timpul a favorizat coacerea strugurilor așa că pe la începutul lui Septembrie erau aproape dulci. Atât a trebuit țeranilor și s'au pus pe cules, așa că la Cărstov și fiersese vinul în unele vii, ba chiar se desfacuse la cărciumi.

Toți agricultorii mari și mici știu că este bine ca grâu, orz, ovăz, secara să se sece când sunt în pargă, adică atunci când nu a ajuns la maturitatea completă, dar bobul s'a învertoșat în atât în cât tot îl poți însemna cu unghia. Secerând în pargă nu numai că grânele nu se scutură dar grăunțele au o față mai frumoasă și sunt mai grele. Cu toate acestea am constatat anul acesta, ca și altă-dată, că foarte mulți dintre cultivatorii cei mici secerau atunci când arendatoarele a și treierat. Grânele s'a scuturat în multe casuri jumătate și ce-a rămas a perdut din calitate. Cine trăiește la țară a putut observa acum că în grânele întoarse a răsărit atata grâu, orz sau ovăz în cât pare că locul ar fi fost semănat prea des. Din această întârziere a seceratului resultă nu numai pierderea calității dar și o pagubă de trei și patru baniți de grăunțe la pogon.

Care agricultor nu știe că fânul, ca și fiele de calitate bună, hrănitor și plăcut vitelor, trebuie cosit când mai toate plantele sunt înflorite. Cu toate acestea cine n'a observat și anul acesta că în atâtea localități se cosea fânețele după ce fânul se scuturase, se îmbătoșase ca paie, așa că era mai mult uscat de cât verde.

Cine nu știe că poamele verzi sunt foarte vătămătoare sănătății? Cu toate acestea este localitate în care să nu se vază vinzându-se în piețele publice și cu carile prin state mere, pere, prune, pepeni și alte fructe cu totul crude?

Nu mai mulțumim exemplele; cele de mai sus sunt de ajuns pentru a învedera că păgubesc agricultorii nelucrând și nerecoltând la timp; câte boale nu l bătănesc din cauză că consumă porumb stricat, poame verzi și beați vin acru.

Întrebarea este: ce este de făcut pentru a face să înceteze odată asemenea deprinderi vătămătoare? Este adevărat că fiele-care este stăpân pe munca sa, și așa fiind are drept să lucreze după cum crede el de cuviință; nu este însă mai puțin adevărat că ori cât am admie de neîncurajată libertatea individuală, totuși credem că societatea în interesul membrilor săi este datoră să ia măsuri pentru a împiedica efectele vătămătoare ale deprinderilor despre care vorbim. Și în alte țări se bucură cultivatorii de libertate; cu toate acestea oamenii au crezut că fac bine neîngăduind să se recolte unele produse până ce nu sunt ajunse la maturitate. Așa în republicana Franca culesul viilor nu începe până ce nu se publică așa numitul *Ban de Vendanges*. Atunci când se apropie culesul viilor proprietarii de vii cei mai renumiți se adună spre a hotărî când trebuie să înceapă culesul. Hotărârea lor se publică, și cu toate că nu există o lege pentru aceasta, este respectată cu scrupulositate când obiceiul a consacrat această deprindere. Această excelentă deprindere nu numai că contribuie la menținerea buna reputațiune a vinurilor, căci numai vile cules la timp produc vinuri bune, dar tot-de-odată împiedică atâtea neajunsuri ce se întâmplă când fiele-care culege după voința sa. Aceiași deprindere există și în Transilvania.

în fine, sau chiar dacă nu se cunoaște parte dintr'ânsele.

Trebuie oare să admitem că nu se cunoaște faptul că dispozițiunea accidentelor fizice, precum și producțiunile unei localități, a avut și va avea în tot-d'una o mare, o aproape decisivă înrăurire asupra moravurilor, asupra istoriei, și prin urmare asupra civilizațiunii unui popor?

În fine cum vom putea atinge acest resultat, care este scopul Geografiei, dacă cu voia noastră, chiar și dintr'o cauză neta locală ei, funestă, neglijem partea cea mai esențială?

De altă parte și aci stăruim a convinge pe cei ce au transformat această idee, în principiu, de altă parte, zicem, vom admite dinpreună cu d-lor, că, a se învăța întregul catalog geografic de către un elev, fie or cât de inteligent, este cu neputință; mai mult: aceasta nu e cu puțință nimănui; pentru aceasta însă diferitele numiri au clasificat după importanța lor, și cu cât elevul înaintea spre maturitate, cu atât i se cere a cunoaște mai multe numiri.

Cum se face cu studiul Istoriei? al Zoologiei, al mineralogiei, etc. etc?

Oare aceste științe nu posedă o nomenclatură a lor proprie, tot atât de mare și cu mult mai grea, de cât întreagaomenclatură geografică? Pentru ce nu se zice aceiași lucru de Botanică, Zoologie etc. etc.?

Să revenim la opul d-lui Stamatescu.

D-sa însuși o spune într'o scrisoare ce o adresează colegilor săi, că este în contra sistemului de a sili pe elevi să memoreze acea mulțime de capuri, golfuri, strămtori, etc. și că în opera d-sale, a căutat să dea elevului o idee generală, lesne de priceput, despre localitățile ce tratează.

FOIȚA „ROMANIEI LIBERE“

— 26 Septembrie —

CURS DE GEOGRAFIE

Pentru Clasa II secundară, de Florea Stamatescu, licențiat, etc.

ASIA *)

În învățământul nostru geografic, preocupă până la un punct oare-care cu drept cuvânt de mulțimea numirilor ce se cer a se memora, călă-va din tinerii profesori de geografie au emis ideea, și au lăsat-o să se înrădăcească în spiritul tuturor, cum că ar fi bine să se micșoreze pe cât va fi posibil catalogul acelor mulțime de numiri, ce elevii liceelor și altor școli secundare sunt nevoiți a ține minte, dacă voesc a proba că merită o notă bună la acest studiu.

Ca în multe privințe de o altă natură, ideea, deși bună în aparență, este cu toate astea prematură.

Este adevărat că, cel care crede că studiul geografiei nu constă de cât în faptul, de a înnumera, una după alta, toate numirile ce posedă mulțimea localităților după glob; că cel care crede că cea mai bună

metodă de a învăța geografia nu constă de cât în niște proceduri de mnemotehnie, care de care mai ingenioase, prin care să poată ajunge la resultatul unei memorări mai sigure; că cel care crede în fine că idealul acestei științe s'a atins pe dată ce a format și completat vastul catalog geografic al faptelor, al enumerațiunilor, al diferitelor tablouri, care de care mai romantice și mai atrăgătoare, al clasificării diferitelor acestor numiri, — acela nu cunoaște încă scopul către care tinde acest studiu.

Ceea ce este încă și mai adevărat, este faptul că până astăzi nu s'a găsit încă adevăratul metod de învățământ al geografiei, acela adecă care să fie în stare a conduce pe studios la resultatul ce și propune această știință.

Geografi recunoscători din țările înaintate pe tărâmul (terenul) științific, sunt de acord în această privință; totuși noi ceștia, care d'abia acum am început a cugeta la importanța acestui studiu, suntem nevoiți a admie că s'a făcut mult pe această cale și că încercările făcute spre acest scop, deși nu l'au atins, totuși nu e mai puțin adevărat că au dat bune și folositoare rezultate.

Lucrările geografice se înmulțesc pe fiece zi și mulțimea societăților de geografie, și rezultatele lucrărilor acestor societăți ne fac a crede că se înaintează cu pași repezi spre ținta către care tinde acest studiu, merit a coprinde în sânul său universalitatea cunoștințelor omenești.

Idealul acestui studiu — după cum o afirmă G. F. Berlioux de la facultatea de liere din Lyon — este de a face să se cunoască bine pământul, și viața popoarelor ce l locuiesc, astfel că acel care va pătruns să fie în stare de a pricepe acest pământ și această viață,

și să știe a-și găsi locul. Este în același timp un învățământ rațional și un învățământ practic, însă practic în sensul cel mai înalt ce poate avea oest cuvânt.

Studiul geografiei ne face a cunoaște produsele de tot felul ce procură oamenilor de toate rasele, mijloacele de existență, care asigură popoarelor celor mai inteligente bogăția și influența lor politică.

Idealul nu s'a atins încă. aceasta o recunosc toți geografi mari. O metodă sigură sau cel puțin admisibilă, nu s'a allat încă, și probă despre aceasta este faptul că chiar Societatea Geografică din Londra a suspendat în anul acesta concursul general ce se făcea în fie-care an, încă de la 1869, până ce se va afla mai întâiu o metodă geografică pe care să o poată recomanda profesorilor respectivi și elevilor.

Aceasta apoi se vede iarăși din mulțimea încercărilor și publicațiunilor ce se ivesc pe fie-care an, și care nu fac alt-ceva decât a tinde, și a se apropia de acest ideal.

Unele din aceste încercări, unele din aceste publicațiuni reușesc mai bine decât altele, ceea ce însemnează că unele sunt niște metode mai puțin greșite decât altele. E de datorita noastră, prin urmare — în special a profesorilor noștri de geografie — de urmări pas cu pas publicațiunile streine și de a imita pe cel le vor sta prin putință, pe cele adoptate.

Conduși de această nevoie, singura care ne ar putea duce la un bun rezultat, constatăm că nu acesta a fost drumul urmat de d. Stamatescu, când a lucrat opul său dat de curind la lumină.

Când am văzut noua publicațiune, a ténérului profesor, prima mișcare a fost o mișcare de bucurie, văzând că am început în slăși și noi a ne ocupa cu acest stu-

*) Pentru ce nu Asia?

Cu privire la culesul porumbului în Transilvania și alte localități nimeni nu este volnic să înceapă culesul până când nu se ia holărirea de a începe această recoltă și care se comunică cultivatorilor la biserică și prin publicații locale. Iată pentru ce, față de aceea ce se petrece la noi unde fie-care face după capul său; unde țeranii culeg porumburile cu lapte, struguri acri, propunem ca, după cum se va afla cu cale, să se ia măsură spre a împiedica și aceste deprinderi atât de vătămătoare. Nu credem să se afle cine-va care să fie atât de gelos de aceea ce se numește libertate individuală în cât să susțină că nimeni n'ar fi în drept a prescrie cultivatorilor când să înceapă culesul porumbului. Nu credem că s'ar atinge într-una ceva libertatea cultivatorilor noștri când ar fi împiedicați de a consuma porumb crud și a consuma mămiligă făcută cu mălai stricat. Dacă nu se pot lua măsură pe cale administrativă, facă-se o lege până când, prin înțelegerea culturii, cultivatorii vor ajunge să nu mai aibă nevoie de indemnul nimeni. Ori-cum s'ar face o măsură trebuiesc luată, căci diferența ar proba o nepăsare culpabilă față de interesele acelor pe care i tot numim talpa casei.

După cele zise se nasc de la sine întrebarea: pentru ce țeranii lucr.ază mai adeseori contra intereselor lor în materia de agricultură? Pentru ce nu ar să seamănă la timp,—pentru ce lasă grâul să se scuture,—pentru ce lasă une-oră câlile de grâu pe câmp până ce se strică,—pentru ce nu face ogoare nici pentru grâu nici pentru porumb,—și altele de felul acesta. Să fie cauza îndărătnicia, ignoranța, nepăsarea sau alte împrejurări? Vom răspunde la aceste chestiuni importante pentru agricultura noastră, pentru buna-stare și prepararea populațiunii rurale. Toate ce putem spune în treacăt este că nu se poate imputa o asemenea stare de lucruri numai nepăsării sau ignoranței, căci nu își lasă nimeni de bună voie grâul să putrezească pe câmp, nici nu ară după ce a trecut timpul, nici nu seceră după ce s'a scuturat grâul. Cultivatorii noștri își cunosc meseria mai mult de cât cred aceia care tot repetă că sunt ignoranți, îndărătnici, că lucrează ca în timpurile antice și câte de felul acesta; și dacă face lucrări care le sunt păgubitoare sunt și alte cauze independente de voința lor care îi silesc să procedea în modul acesta. Acestea aparținând unei alte ordine de chestiuni, ne mărginim pentru un moment a cere cu stăruință ca să se caute un mijloc pentru a înlătura cel puțin neajunsurile despre care tratează acest articol.

A. de la Mura.

LITERATURA

(Revista societății Tinerimea Română publică o dare de seamă subsemnată Steni, despre volumul lui de la Vrancea: — Sultănică. — Estragere următoarele rânduri:

Salutând această d'antîeu lucrare a d-lui Barbu Ștefănescu, sunt fericit văzând că se ceta de care era băntuită adevărata literatură, singura vrednică de stima și iubirea oamenilor nepărtinitori, paré a fi intreruptă și urmată de vremuri mai îmbelșugate.

În timp din urmă, și anume după război, literatura românească păru că reia un avânt mai puternic ca tot-d'una; bătrâni albiți de vîrstă și de muncă, tineri încercați și neîncercați, toți se pun la lucru pe întrecute, și în timpul cel mai scurt ne fu dat să vedem literatura noastră îmbogățindu-se cu opere mai mult sau mai puțin însemnate. Ast-fel avurăm noi publicații de d. Alexandri, poezile d-lui Macedonschi, poeziile, nuvelele și romanul d-lui Zamfirescu, poeziile d-lui Mille, poeziile și nuvelele d-lui Ștefănescu, nuvelele d-lui Telesor, poeziile d-lui Eminescu, câte-va piese teatrale de

Suntem de acord în privința ideei d-lui Stamatescu, pentru că în adevăr devenise funest metodul întrebunțat până acum, în învățământul Geografiei. Avem însă ceva de zis în privința modului întrebunțat de d-sa spre a ajunge la acest scop.

Înainte de toate presupunem că autorul unui op de Geografie, ca opul despre care este vorba să fi consultat mai mulți autori alesi bine înțeles printre cei mai adoptați; apoi să și fi format o linie de conduită care să constituie sistemul său. În această din urmă privință, am spus deja, care pare a fi linia de conduită a autorului? Plecând din dorința de a micșora cifra numirilor proprii, d-sa voește a ne prezenta mai mult un studiu descriptiv. Nu prea înțelegem cuvântul descriptiv într'un op destinat pentru un elev de clasa II gimnazială.

Dar dacă cel puțin autorul s'ar fi ținut de acest sistem, n'ar fi comis atâtea nedreptăți. Așa de exemplu: la pagina 41 — ca să luăm un exemplu — n'ar fi descris cu atâta minuțiozitate cursurile de apă care formează originea fluviului Amudaria, și ale căror numiri s'ar fi putut lăsa la oparte ca fiind de o importanță cu totul secundară; pe când la pag. 125, unde ne așteptam să vedem figurând cel puțin numirile provinciilor din Indochina mai cu seamă Tong-Kingul, care în ultimii timp a jucat un rol însemnat, și despre care opul d-lui Stamatescu nu poamește nimic.

De asemenea la pagina 415 se vorbește despre influența exercitată de tirania brahmanilor, arătând castele Indianilor, precum și chiar credința lor în privința originii acestor caste: Brahmani, eșii din creierii lui Brahma; Csatria, din brațele lui Brahma. Vaisi din părți mai puțin mobile (?) ale lui Brahma, etc., pe când cu o pagina mai în-

d-nii Alexandri, Marian, Zamfirescu, Vellescu, Ventura, Carageali și Negruți, afară de altele de o însemnătate mai mică și de publicațiunile de prin gazete și reviste.

După cum lesne dar se poate dovedi, de către ori-cine a urmărit mișcarea literaturii noastre în timpul arătat mai sus, bătrâni și tineri s'au îndelencit aproape numai cu poezia; așa că unele forme ale literaturii, destal de însemnate prin înălțimea la care pot ajunge atunci când sunt dictate de talent și cunoștințe, au rămas cu totul în suferință; sau, și dacă au fost atinse, acestea s'a făcut într'un chip palid și slab.

Ast-fel s'a întimplat cu nuvelele d-lui Telesor; cu nuvelele d-lui Ștefănescu, a căror limbă e atât de stricată și stilul atât de greoiu, reprezentând, pe d'asupra, aproape nici un interes, și înfășșit, ce este mai trist, chiar cu romanul *In fața vieții* eșii din pana d-lui Zamfirescu, de la care, întemeiați pe debut, ne așteptam la o lucrare mai puternică.

Prosa dar, sub diferitele ei forme, a găsit foarte puțin susținători între cei înzestrați cu darul de a scrie, și aceasta din cauza slabelor puteri ale acelor ce s'au încercat. Avântul din urmă, însă, se datorează unui grup de tineri cunoscuți deja de publicul iubitor de literatură prin publicații în câte-va ziare politice din Capitală, și mai cu osebire în *România Liberă*, singura gazeta politică din țară care a îmbrățișat literatura cu dragoste.

În *România Liberă* Zamfirescu (Don Padil) și-a publicat *cronicile, fantasile* sale în prosă și în versuri, și romanul *In fața vieții*; de la Vrancea, *Fanta-Cella*, *Palatul de cleștar*, *Iancu Moroiu*, *Suer*, *Răzmirița* și altele; Vlăhuta, *Epraxia* (nuvelă), *La valura-reece*, *Din prag* și alte poezii; Racovița (Sphinx) *cronicile sale teatrale*, pline de judecată și nepărțimire.

Dintre aceștia, Zamfirescu fu cel d'antîeu care și adună în două volume lucrările sale; astă-zi de la Vrancea îl urmează și mâine alții le va călca pe urme.

În *Sultănică* găsim adunată prosa d-lui de la Vrancea; sunt zece bucăți, dintre cari șapte nuvele, o baladă, *Fanta-Cella*, o poezie, *Palatul de cleștar*, și o legendă *Suer*.

Câte frumuseți, însă, nu găsim în aceste zece bucăți! Ce limbă armonioasă și dulce pretutindeni, câtă poezie și culoare într-unele, câtă observațiune și energie, câtă îndrăzneală și vigoare de colorit și cugetare într-altele.

Judecat bine, după aceste zece bucăți, se vede lesne că d-nu Ștefănescu intrinsece calități cu totul deosebite unele de altele, calități pe cari foarte rar le posedă, de odată, același scriitor.

În d. Ștefănescu găsim pe poetul cu o imaginațiune ușoară și gingașă, și pe prosaetorul vigouros și înzestrat cu o observați-din cele mai pătrunzătoare.

Citiți pe *Sultănică*, pe *Fanta-Cella*, pe *Răzmirița*, pe *Suer* și *Sorcova*, și spuneți dacă nu găsiți într'ansese cel mai înalt grad de poezie la care se poate sui musa unui poet. Ce poeme sublime sunt aceste bucăți; forma versurilor nu știu dacă le-ar fi dat aceiași culoare și dulceață, același farmec și frumusețe, aceiași lumină și armonie. Limba apoi, în care sunt scrise, e cea mai limpede și mai curată limbă românească; nimeni, sau foarte puțin sunt aceia cari să cunoască mai bine ca d. Ștefănescu tainele limbii ce vorbim. Pentru d-sa nu e cuvânt care să nu îi fie cunoscut, cuvânteață-se densul în cea mai înfundată și retrasă vale a munților noștri.

Citiți apoi pe *Iancu Moroiu*, și vedeți câtă deosebire. Aci se vede limpede toată puterea talentului său; genul acestei bucăți este cu totul deosebit de al celor alte, de o vigoare și de o putere de observațiuni neîntrecută încă la noi. Istoria este o pagină din viața omenească cea adevărată, lipsită

napoi unde se face descrierea politică a Indiei, vorbind de posesiunile mediate ale Englezilor zice: „Printre dênsele cele mai principale sunt: Cașemirul la N, Bundel-Kune, Nizam în centru, Misor la S. și altele multe (?) Aceste din urmă trei cuvinte înlocuiesc vre-o câte-va numiri care reprezintă teritoriul întinse, și cari ar fi complectat tabloul diviziunilor politice ale peninsulei indice

În privința autorilor consultați, deși d-nu Stamatescu nu citează nici unul, lesne se poate vedea că Elisée Reclus (*) a fost dacă nu singurul, dar de sigur cel mai de aproape consultat. Se observă ici și colo frase luate, sau aproape întocmai, sau mai restrânse. De exemplu:

Stamatescu, pag. 76 Elisée Reclus pag. 84. (Asie orientale)

Cadavrele morților sunt păstrate mai mult vreme după cum dă mâna familiei; apoi precuți deced, dacă trebuie îngropate, arse, aruncate în apă, sau expuse pentru a fi devorate de animalele de pradă; din falangele degetelor fac câte o dată mătănii, din fluviile pictoarelor și mâinilor trâmbește pentru chemare la rugăciune.

La famille garde le cadavre au moins durant quelques jours, des semaines même si elle est riche, puis les prêtres décident si le mort doit être enterré, brûlé, livré au courant des eaux, ou s'il vaut mieux l'exposer sur un rocher pour le faire dévorer par les chiens, les oiseaux et les bêtes de proie. Souvent aussi les phalanges des doigts sont conservées pour être enfilées en chapelets, et les os des jambes et des bras servent de trompes pour appeler les lamas à la prière.

Acestea se repetă când și când, mai cu osebire la descrierea moravurilor...

Noi nu facem din aceasta o crimă d-lui Stamatescu, dar ar fi fost de dorit că dacă

*) Nouvelle Géographie universelle.

de cea mai mică combinațiune imaginară, descrierea unei societăți stricate, alături cu câte-va portrete zugrăvite cu o maestrie rară.

Iancu Moroiu tăresce dintr'o alt-fel de viață, nu ca *Fanta-Cella* și *Sultănică*; personajele ce găsim într'ansa, respiră aerul corupt și vițios al orașului în care trăim.

Citind-o parcă te ametește, și după ce ai citit-o îți rămâne întipărită, pentru multă vreme, în fundu ochilor, icoana lumii în care le introduce; te ridici plin de sudori ca cum foile ar arde și dogoarea lor ar întrece pe a jeratecului.

Vedeți că aștea e căldura luptei, manifestățiunea vieții reale, singura ce poate înflăcări paginile unei operi oare-care.

Din toate bucățile coprinse în *Sultănică* noi preferăm pe *Iancu Moroiu*; într'ansa, și lucrurile și ființele au o intensitate de viață admirabilă. Cu materialul acestei nuvele, s'ar fi putut scrie un roman de observațiune din cele mai puternice; dar chiar ast-fel cum ne este înfășșată, autorul dovedește o concepțiune destul de întinsă și o observațiune ce nu se mărginesc numai la simpla copiere a naturii, ci la creațiuni personale vigoaroase și originale.

D-nu Barbu Ștefănescu este dintre aceia cari, mai întîiu de toate, are trebuință să vadă cea ce și-a pus în gând să scrie; și după ce a cercetat și răscolit deosebitele izvoare trebuincioase, grație pătrunderii cu care este înzestrat, numai atunci, cu stilul său artistic și limba ce cunoașce, poate zugrăvi, cu adevăratele lor nuanțe, persoane, caractere și mediiuri.

Felicitiindu'l, pe Domnia sa am dori să îl vedem atingând romanul. Nădăjduim.

MAINOU

În privința concursurilor pentru ocuparea catedrelor vacante de la Externatele secundare de fete avem următoarele informațiuni:

1) Ca de obicei, și rëndul acesta toți d-nii profesori examinatori au fost asediați de bilete de vizită cu recomandățiuni, de visite personale și să zice—chiar de amenițări.

2) În contra obiceiului, d. Sp. Haret, director al Ministerului Culetor, a instruit pe toți președinții de juriu, să procedeză cu asprime și severitate, pentru a nu se strecura profesori sau profesoare nevednice la școli.

3) Inserarea din *Monitor* de Duminecă a calmat tendințele favoritismului—până aproape de un grad suportabil, aproape toate doamnelor și domnișoarele concurente și-au căutat scaparea mai mult în birjariicari sburau cu protectorii d-lor de la un examinator la altul, decât în învățătura serioasă.

Rezultatul a fost că se poate de potrivit cu așteptările:

Aproape toate concurentele, câte n'au căzut la probele înscrise, n'au reușit la oral.

Astă-zi, pe la 2, se va ține la Universitate ultimul examen oral pentru catedrele de limba română de la externatul de fete din Bucu-

nu s'a trudit a ne spune aceasta cu alte vorbe, cel puțin să fie indicat, fie chiar în termeni cât de vagi, de unde le-a luat.

Am putea indica de asemenea oare-care inexactități, cum de exemplu cursul inferior al fluviului *Songka*, pe care autorul l'azășă în Annam, pe când el este în Fougking, cea ce nu este tot-una.

Am fi dorit să vedem că opul d-lui Stamatescu se ocupe cel puțin de marile căi de comunicațiune fie terestre, fie și mai cu seamă maritime. Când voește cine-va a descrie modul de a trăi al unui popor, nu e de ajuns a spune că: practică poliandria sau poligamia; că din fluviile pictoarelor se fac mătănii; că *csatrii* au eșii din brațele lui Brahma; că clasa nobililor Coreani este foarte puternică, și că din astă cauză monarhul nu îndrăznește a le atinge privilegiile; etc. etc...

Noi credem că înainte de a menționa toate aceste adaose, autorul ar fi făcut bine să se întinză mai mult asupra părții economice, să arate modul de activitate al poporului, precum și legăturile stabilite între diferitele popoare și întreținute cea mai mare parte prin căile maritime dacă vorbim în special de popoarele asiatice.

Ne oprim aci, acestea fiind de-o cam dată observațiile ce ne-am crezut în drept a face opului d-lui Stamatescu. În speranța că d-sa va reveni asupra-î într'o viitoare edițiune.

B.

resci și Craiova. Membrii comisiunii sunt d-nii *Quintescu*, *Manliu* și *Bianu*. La sorți au eșii pentru scris: 1) *Poesia dramatică* și 2) *Formarea vorbelor*; pentru oral: 1) *Cantimir 2) Raportul dintre părțile propozițiunii desvoltată și raportul dintre propozițiunii în frază*: Analiza literară a poeziei *Ginta Latină*.

Ieri, la Bursa din Viena napoleonul a scăzut de la 10.03 la 10.025; galbinul s'a urcat de la 6 la 6.01; imperialul a rămas staționar la 10.35, ca și lira turcească la 11.35 florini.

La Bursa din Berlin, renta română amortisabilă 5% a scăzut de la 91.30 la 91, împrumutul municipal București din 1884 a scăzut de la 91.40 la 90.50

La Paris, renta română perpetua 5% s'a urcat de la 86 la 86.25.

La Londra, acțiunile Băncii României au stat la 6.

În Frankfurt pe Mein, renta română amortisabilă 5% a dat înapoi de la 91.68 la 91.25.

Din Craiova primim o denunțare gravă:

O fetiță de 11 ani, a unei preotese vându, ar fi fost desvirginată de un bătrân de 60 de ani (M. V.) Fetița ar fi umblat cât-va timp prin mahala într'o stare deplorabilă, apoi ar fi dispărut; mulți cred că ar fi murit și că mama-sa ar fi îngropat-o pe ascuns. — Parchetul local nu știe nimic.

Un nou soi de Români.

L'Indépendance Roumaine de la 26 curent, într'o notiță din rubrica *Gazette du jour*, vorbește de *Români în sens tehnic*.

Am dori ca confracți de la numita foaie să ne dea oare-cari explicațiuni asupra *Românilor în sens tehnic*, căci noi până acum mărturisim că n'am mai auzit așa ceva.

„Serviciul telegrafic al „României Libere“

8 Octombrie. 1885.

Constantinopol, 7 Octombrie, Se zice în oare-cari cercuri politice că Turcia nu va consimți să intre în negocieri de cât după ce Serbia va înceta cu înarmările.

Londra, 7 Octombrie.

Niște depeși din Cair confirmă știrea unei victorii raportate la 23 Septembrie de Abisini asupra Sudaneșilor cari ar fi pierdut 3000 oameni, printre cari și șeful lor Osman-D.gma.

Viena, 7 Octombrie.

«Corespondența politică» este autorizată să declare că sunt lipsite de or-ce temelii știrile răspândite de oare-care ziare, cari zic că guvernul austro-ungar face pregătiri pentru a mobiliza trupe și că înarmează corăbii de război.

Viena 7 Octombrie

Camera deputaților.— Stanga a interpellat pe guvern în privința atitudinii sale în fața luptelor naționale ce se produc în Boemia.

Scutari 7 Octombrie

Se depeșează «Corespondinței politice» din Viena că mareșealul Weissel-Pașa primind ajutoare, a năbușit desordinele ce se produsă în regiunea Giacovei. Provincia a fost pusă în stare de asediu. Weissel-Pașa a ordonat ca locuitorii să fie desarmați și a chemat pe șefii triburilor resculate. Aceștia au venit pentru a declara că se supun.

SPECTACOLE

Teatrul Național — Sâmbătă, 28 Septembrie, *Lucia* (operă); Duminică 29, — *Hamlet* (tragedie); Luni, 30, — *Giroflé-Girofla*.

Teatrul Dacia. — Joi la 26 Septembrie *Pălăriile ambulante*, și *Doctorie pentru soacre*.

Sala Bossel. — *Opera germană*. — Joi, 26 Septembrie, Debutul d-rei *Meyerhoff* ca oaspe, — *Res-betul Vesel*.

INSTITUTUL METEOROLOGIC DIN BUCURESCI

Buletin atmosferic pe ziua de 25 Sept. (7 Oct.) 1885

STATIUNI	Observațiuni de azi dimineață 8 ore								In 24 de ore				OBSER. DE ERİ SĂ LA 8 ORE.			
	Barometru		Temperatura		Vântul		Starea		Pluie sau zăpadă	Tem. ex.	Barometru	Temperatura	Direcțiune	Starea cerul.		
	Observ.	Variat.	Observ.	Variat.	Direcțiune	Forța	Cerulul	Max.							Min.	Max.
București	765.9	-0.6	9.6	+2.2	92	ESE	1 f. senin	—	24	5	764.9	14.6	SE	1 f. senin		
T. Severin	765.2	-1.0	11.0	+1.2	97	NE	1 noros	—	22	19	764.9	14.6	SE	1 p. nor.		
Balota	765.9	-0.8	11.8	+1.8	75	SSE	2	—	19	8	765.9	10.8	S	2 p. senin		
Slatina	766.6	-0.3	9.3	-0.6	97	NNE	6 senin.	—	20	7	765.6	14.2	NNE	6		
Giurgiu	765.9	-0.6	10.4	-0.1	66	—	1 f. senin	—	21	8	766.1	15.6	—	—		
Constanța	766.7	-1.0	18.3	+5.0	60	SE	1 senin	—	20	11	766.9	16.1	SSE	3		
Sulina	767.1	-0.3	17.5	+0.7	69	SE	2 f. senin	—	21	5	766.9	13.2	SE	1		
Galați	766.8	-0.4	14.4	+0.6	75	SW	2	—	22	9	766.3	12.8	S	2		
Brăila	765.8	-0.7	12.3	+0.1	84	—	—	—	25	8	765.6	13.0	SE	2		
Craiova	764.5	-1.2	11.6	+3.0	75	—	—	—	21	7	764.2	12.6	—	—		

Observațiuni: Starea mării: la Constanța liniștită, la Sulina ușoară.

Directorul Observ. St. Hepites.

NOTA.— Indicărele barometrului sunt reduse la 0 zero grade și la nivelul mării. Temperatura este dată în grade centigrade. Variațiunea barometrică și temperatică se scotoțese pe intervalul de 24 ore la 8 ore dimineața. Umezeala relativă este dată în procente. Taria vântului se scotoțese de la 0 până la 9. Apa adunată din ploaie sau zăpadă se scotoțese în milimetri de grosime.

BIBLIOGRAFIE

A eșii de sub presă: *Istoria Antică* 1.50 *Geografia celor 5 părți ale lumii* 1.50 *Europa* 1.80

imprimate pe hârtie galbăni mai puțin vătămătoare vederet.

Deposite la librăriile d-lor Sococ și Ioanițiu și în Calea Dorobanților No. 21.

Gramatica româno-germană (etimologia și sintaxa)

pentru usul tinerimei române de I. CIONCA

Profesor la școala superioară de fete și la școala reală a comunității evang. din București

Această gramatică coprinde un număr însemnat de teme, exerciții și conversațiuni precum și un vocabular germano-român și româno-german.

Prețul unui exemplar e de 2 lei 50 bani.

De vânzare se află la „Tipografia Curții Regale“, F. Göbl Fii, Pasagiul Român No. 12, precum și la brăriile din Capitală.

Darea de seamă asupra Primului Congres al Medicilor, — Medicilor Veterinari și Farmaciștilor Români, ținut în București în zilele de 6, 7, și 8 Octombrie 1884.

București. — Tipografia Academiei Române (Laboratorii Române) Ștrada Academiei No. 26 1885.

Gramatica Practică și Aritmetica Practică, Partea I-a de D. Mirescu a eșii de sub presă. — se găsește la Librăria Frații Ionițiu și Sococ.

Notiuni de Gramatică, aplicate la limba Românească de Florian Crasan, profesore la școala de comerț din București.

A doua edițiune. București. — Tip. Modernă Gr. Luis, strada Academiei, 25. 1885.

De inchiriat

casele din strada Taurul, No. 3 lângă liceul Mateiu Basarab, sunt de dat cu chirie de la St. Dimitrie, doritorii se pot adresa la Redacția acestui jurnal.

MEDIC SI CHIRURG

Dr SALTER

de la facultatea din Viena.

Special: boale de femei și Syphilis

tratează radical ori-ce boală sifilitică, Blenoragie, poală albă, rân de ori-ce natură, boale de piele, poluțiuni, spermatorhee. Discrețiune cea mai mare

Consultațiuni în toate zilele de la 1-4

Strada Pescăria-veche 8, (vis-à-vis de Hotel Londra, calea Moșilor).

DE ARENDAT

O moară cu două petre de făcăd, pe apa Teleorman, pe moșia Ciocăroaia lângă Alexandria, distr. Teleorman, este de arendat chiar de acum, doritorii se vor adresa la proprietară, Strada Sculpturii, la D-na Zmaranda Furculescu.

DE INCHIRIAT

Camere și apartamente mobile în Strada Lipsicană No. 81 cu luna și anu în cea mai bună curățenie și serviciu, cu prețuri scăzute de la 20 lei camera pe lună și până la 50 lei plătiți înainte pe 15 zile.

lordache N. Ionescu [restaurant] Strada Covalci, No. 3. Depozit de vinuri indigene și streine

De vânzare o pereche de case pe strada Roselor 19, aproape de școala Militară și cheiul Dâmboviței. Adresa la d-na M.V.

De închiriat și de vânzare

Casa No. 86, Strada Plevnei, cu 12 încăperi sus și jos, pivniță, grajd șopron și curte mare, de la Sf. Dimitrie viitor. A se adresa la cantonul D-lui H. Wartha, Strada Dâmboviței No. 5 lângă poșta.

12, Passagiul Român.

Passagiul Român, 12.

TYPOGRAPHIA CURTEI REGALE

de la Expozițiunea din Bucuresci

PROPRIETARI

de la Expozițiunea din Iassy

F. GÖBL FII

Bucuresci. — 12, Passagiul Român, 12.

Efectuădă cu acurateță ori-ce lucrări atingătoare de arta typographică.

Se mai află paține exemplare de vânzare la Tipografia Curții Regale din Vestitul ROMAN :

Contesa Lambertini FIICA Cardinalului Antonelli

INSTITUTU MEDICAL BUCURESCI

6. STRADA VESTEII, 6

Secția medicală

- 1. Hydroterapia, 2. Electricizare, 3. Orthopedie, 4. Gimnastică Medicală, 5. Inhalatii, 6. Masajii sistematici, 7. Serviciul la domiciliu, 8. Consultații medicale.

Secția Higienică

- 1. Bae abur 3.-, 1. Bae de putină cu și fără dușe medicamente 2.50, 1. dușe rece sistematică 1.-, 1.50

BAI DE ABUR ȘI DE PUTINA

Nota. 1. Băile de abur sunt deschise în toate zilele de la 7 ore dimineață până la 7 ore seara. 2. Pentru Dame însă, băile de abur, odată pe săptămână Vinerea, de la 7 ore dimineață până la 2 post meridian.

Prețurile la secția medicală conform prospectului. Direcțiunea.

MAȘINE DE SEMANAT UNIVERSALE

în lățime de 4 metri, de semănat în lat ori-ce sēmēnță

CONSTRUCȚIUNEA PERFECTIONATA

RECOMANDA

VALLER & HARTMANN

Bucuresci, Calea Dorobanți 103. Galați, Strada Portului.

Epitropia asezamintelor Brâncovenesci

Fiind-că la licitațiunea ținută în ziua de 16 ale curentei luni, pentru aprovizionarea spitalului cu lapte de bivoliță, trebitor la hrana bolnavilor pe timp de un an, nu s'a prezentat de cât un singur concurent; Epitropia publică pentru a treia oară, că în ziua de 30 curent, la ora 12 a. m., se va ține o nouă licitațiune în cancelaria administrației unde se pot vedea și condițiunile în toate zilele de lucru de la 10 - 1 p. m.

Concurenții vor fi însoțiți de o garanție provizorie de 150 lei.

LICEUL „ALECSANDRI“

(fost institutul Heliade)

No. 1, Strada Armeană, Bucuresci.

INTERNAT SI EXTERNAT

Cursuri primare și liceale. — Preparațiuni pentru bacalaureat și școli speciale. Local anume clădit pentru institut.

Dormitoare și săli de studiu, spațioase și bine arisite; toate condițiunile igienice de aproape și serios observate. — Băi în institut calde și reci. Aparat de sudație, duși, etc. Gimnastică de cameră. Gimnastică de vară. — Infirmerie. — Refectoriu organizat după sistemul cel mai nou. Bibliotecă. — Muséu cu obiecte de studiu — Grădină Botanică.

Cursurile se fac conform programelor oficiale. — Limbele franceză și germană sunt obligatorii. — Liceul posedă un bogat material pentru cercurile de intuițiune și profesori dați cunoștințelor matematice și naturale o întindere reclamată de progresul științelor pozitive.

Studiile Institutului, copriind următoarele secțiuni: 1) Cursul primar complet cu limbele franceză și germană obligatorie; 2) Cursul liceal; 3) Preparațiuni pentru esamenale școlii militare, comerciale și bacalaureat.

Pentru informațiuni a se adresa de la 8—10 a. m. și 4—6 p. m. la cancelaria liceului. Director-proprietar. ST. VELESCU

Primul biuro de informațiuni

CONCESIONAT DE GUVERN

pentru guvernante, profesori, bone și cameriste superioare, casă de locuință pentru guvernantele neangajate.

Biuroul este în pozițiune de a și procura guvernante și direct din străinătate.

Adelheid Bandau, Profesoare diplomată. — Strada Luterană, 5.

Anunțiu important pentru constructori

Se aduce la cunoștința onor. Public constructor, că subsemnații au înființat în atelierile de construcțiune din strada Clemenței No. 29, un depozit de Putrele (Traverse de fier) de toate dimensiunile, care se vinde cu prețuri moderate.

N. Cuțarida & C-ie.

HOTEL LLOYD CALAFAT,

cu 20 camere de pasageri, un salon mare, cafeana, restaurant, grădină cu popicarie, pivniță, grajd, groapă de ghiată și alte localități, toate elegant mobilate și aranjate, dimpreună cu fundus instructus cu contract pe 4 și jumătate ani; se poate preda imediat.

20,000 franci capital numerar necesar

Doritorii sunt rugați a se înțelege în persoană cu subsemnatul Heksch, antreprenor.

DE INCHIRIAT

Uă prăvălie mare în strada Blănarilor și o prăvălie mică în strada Doamnei No. 14. — A se adresa la proprietar F. Göbl, chiar în acele case.

Mersul trenurilor căilor ferate în România valabil de la 20 Mai 1885

Table with multiple columns for train routes (Bucuresci-Roman, Roman-Bucuresci, etc.), station names, and departure/arrival times. Includes sub-sections for various regional lines like Ploesti, Slanic, Campina, etc.